

EL: POBLE: CATALÀ

Any III PREUS DE SUSCRIPCIÓ sonc participació a la nostra BIBLIOTECA
Núm . . . 315 CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 4 pessetes trimestre
PAÍSOS DE UNIÓ POSTAL 9 pessetes trimestre

Barcelona, dilluns, 24 de desembre de 1906
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.—TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA
BARCELONA 150 pessetes cada mes
CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 5'00 pessetes trimestre

5 Cts.

OBSEQUI HUMANITARI

Clinica de Vies Urinaries y de la Matriu
Dr. Espinosa de los Monteros
Metge de l'Hospital del Sagrat Cor
Corts, 625 (entre Clars y Lauria), de tres a cinc; dies festius, de onze a dotze.
Consulta pública: Carme, 35, entrellor; de set a nou del vespre

MALALTIES DE L'ESTOMAC
Medicament modern, segur y inofensiu
QUIMOSINA SOLER
Alivi rapid en els dolors d'estòmac, dispepsia, flatos, boca agre, males digestions, gastralgics, agua de boca, vòmits colícos y inapetència
EL RECOMANEN TOTS ELS METGES
DEMANIS EN LES PRINCIPALS FARMACIES

JOSEP M. NOGUERA Corredor Colegiat. — Rambla Santa Mònica, 15, interior. Colocacions de capitals. ADMINISTRACIÓ DE FINQUES. Compra—Venda—Hipòtiques. — Préstams ab devolució a plazos al 4 y 1/4 per 100 anyal. — De 10 a 12 y de 5 a 7. — Telefón 2.293.

COSMOS FOTOGRÁFICO
SWIFT AS LIGHT CADET TRADE MARK
Especialitats ab caràcter exclusiu:
Plaques negatives "Cadett," (les millors).
Plaques positives "Cadett," (les millors).
Paper celofína mate y brillant Satrap.
Paper bromur mate y brillant Satrap.
Paper bromur "Cosmos," (platí mate).
Postals celofína mate y brillant Satrap.
Postals bromur mate y brillant Satrap.
Postals "The Brom," (article reclam).

Dr. MARTINEZ AMADOR Vies urinaries y poll, RAIGS X. — Plaça Catalunya, 22. De 11 a 12 y de 3 a 6 y 1/2. Per obrers: Rda. St. Pau, 33 de 6 a 7 y 1/2
PELLETERIA LA SIBERIA
20, Carrer Santa Agnès, 20
Existències en colls de marta, chinchilla, astrakan y mongolia. — Jaquetes y abrics iou tro de Hudson, astrakan Persià i Caracol. — Variat assortit en boixs de ploma. — PREU FIXE — ON PARLE FRANÇAISE

CASA BOSCH
ANÍS DEL MONO • LICORS y XAMPANYYS
30, Ferran VII, 30

MOSAICHS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8*

PHONOLA
PHONOLA

Aparells per tocar el piano • 3, Plaça Reial, 3

NOVA PRIMAVERA

Contemplaven en la nit del dissabte la gernicà i l'entusiasme que sobreixia en la reunió del nou Centre Nacionalista Republicà, y a nosaltres, acostumbrats a les grans explosions del patriotsme català, el cor se'n obria a la més falaguera de les esperances.

Mai per mai, als nostres ulls, una nova primavera política havia florit tan esplendorosa. Hem vist naixer la Lliga de Catalunya, el Centre Nacional Català, la Lliga Regionalista, per no citar dintre les entitats nacionalistes barcelonines més que les de naturalesa més amplia, y res de lo que disabat presenciamava tenia semblanza ab lo anterior.

El quadre de nostra acció reivindicadora era realment cambiat. Més de quarenta socis, aglomerats tots les forces socials catalanes, acudiren en aquella reunió previ, y no era sols en concurs de la seva assistència qu'hi havia, sinó'l seu fervor y'l seu entusiasme que posant a l'obra comuna afectes carinyosissims, vigorisava l'entitat naixenta ab l'intel·ligència y l'esforç de tots.

Aquest miracle no era un fet únicament degut al moment. Cert que avui les idees nacionalistes tenen un ambient més favorable y's desenvolupen ab progressió grandissima ab relació al passat. Més la causa d'aquell encoratjador espectacle era una altra, que no estava en l'accidentalitat del moment sinó en l'essència de lo qual Centre nou representava. El Centre Nacionalista Republicà desplega avui la bandera de lo que ha d'esser, de lo que no pot deixar d'esser el Nacionalisme.

Les persones que sofreixen d'herenesthesia, flors, inapetència, debilitat general, palpitacions del cor, y demés malalties nivoses, recobrarán rápidament la duda ab el **FOSFO GLICO-KOLA** d'aquest MARAVELLOS TONIC RECONSTITUENT (en elegant caixa metàlica) a tota persona que ho solliciti del autor Dr. B. Domènech. — Ronda de Sant Pau, 7, Farmacia. — BARCELONA.

anatomistes d'altres pobles, la sobirania popular d'aquesta terra s'ho donaria a si mateixa.

El Centre Nacionalista Republicà tindrà des avui vida legal y les seves tasques van a empordres sense retard. Esperem qu'els homes que l'assamblea de socis eridrà per dirigirlo, imposats de la alta missió que anirà a les seves mans, faran avansar forsa camí a Catalunya.

Siguen necessits: Utilitat dels Banys Agrícoles en les comarques rurals de Catalunya. — El riure del pagès es l'allegria y'l benestar d'un poble.

VII.—Premi de don Eduard de Roure: Al treball. — Necesitat de la federació Ibèrica, L. Federació.

VIII.—Premi de don Lluís Samora: No s'adjudica.

IX.—Premi dels senyors mantenidors: A la composició «Al torrent», L. Amors y renco.

X.—Premi d'Us Ribereu: A la poesia «La Coopera, L. Com pur corregiu en Manso».

XI.—Premi de don Josep de Taxonera: A la composició «La cassa del rascle».

XII.—Premi de qualsevol esperantista rubricant: Dester.

XIII.—Premi de don Claudi Comella: A la composició «L'ofici de les monxes», L. Et internats.

Premi accessori: Figures bíbliques.

Siguen accessis: «Elliseu, L. Terrible esguard».

XIV.—Premi de na Carolina Aguitó: A la composició «La dona catalana», L. Per transuir bene faciendo.

XV.—Premi de don Josep Maria de Palou: A la composició «Miqueres», L. Macos y mida.

Premi accessori: «La modista», L. Sal de Cardona.

Siguen accessis: «L'elefant del Parc».

NOTA.—Els poetes premiats que vulguin assistir a la festa, que tindrà lloc el 30 de l'actual, a les onze del matí, deuen prendre la línia del ferrocarril de Vilanova fins a la estació de Gàvà, des de tot podran traslladars ab tota comoditat a Viladecans y Roma.

Aviat l'Associació de Lectors Catalana celebrarà l'inauguració del seu nou local, que preparamus que's fan, pot assegurar-se que resultarà un veritable aconteixement artístic.

Sang Nova.—En aquesta associació catalana d'Hostalfranca hi donara una conferència don Isidre Bula, a dos quarts de deu del vespre del dia 31 del mes que som, que versa sobre'l tema: «Les qüestions socials davant de les polítiques y religioses. L'acte sera públic.

Centre Republicà Autonomista de Sant Gervasi.—El miting que tenia de celebrar-se en aquesta entitat la veilla del dia 22 del mes que som, signé aplastat, a causa del mal temps, peral' dia 31 del present desembre, a les nou de la nit.

Centre Nacionalista Radical.—Aquesta entitat celebra avui la seva anunciació i reunió general pera acordir la línia de conducta a seguir en els presents moments del catalanisme.

Després d'una discussió, en la qual intervingueren quasi tots els socis presents a l'acte, s'acorda disoldre l'entitat y entrar els seus socis a formar part de l'associació radical «Progrés».

Dit acord signé pres per majoria de vots, reservant-sense alguns socis la seva llibertat d'acord per ingressar a l'entitat que estigué més conforme ab la seva manera de pensar y de sentir.

Presidí la sessió en Pere B. Tarragó.

Períodic nacionalista catòlic.—S'ha començat a publicar en aquesta ciutat un setmanari titolat «Patria Lliure», que ve a il·lustrar en pro del nacionalisme y de la religió catòlica.

Els nostres llegidors poden formar-se carrec de les tendències del nou periòdic entitancant del paràgraf següent, resultat de l'acte de presentació:

— Son el nucli regionalista català, els que porten al cor y a la bandera el nom de Déu, propulsor de la seva feina social.

Son amants devotissims de Catalunya y en així són el nostre esforç als deus regións catalans.

Així a la lluita ab aquestes supremes aspiracions sense entusiasmats destíols que desdriuen de l'experiència d'una gran transformació dels costums de la gent, y de la forma de governar, que fruit del moviment inicial y afirmador de la vida nacional dels pobles, sinó resultat posterior d'ells de les peculiares exigències de cada nacionalitat.

Son ardits defensors de Déu, de la Patria y de la Llibertat, pera bé de Catalunya y bé d'Espanya.

Castellar del Vallès.—La primera conferència de la tanda que va anunciat la Lliga Catalana d'aquesta vila, ana a càrrec del distingit orador don Pere B. Tarragó, qui desenrotlla'l tema: «Els obrers y la nacionisme».

La nombrosa concorrença que hi assistí escolta ab gran atenció la paròracció del senyor Tarragó, aplaudint ab gran entusiasme a l'acabar son treball.

Ea esperar qu' en les vientes conferències que, a carres d'altres oradors s'anuncien oportunament, el poble de Castellar respondrà a la mateixa manera que ha respondat a la que ha donat el senyor Tarragó.

Sallent.—En el «Foment Català» d'aquesta vila, s'ha organitzat per la nit de la vila una veïnatà literaria, musical y de propaganda política, prenen part en ella entitats socials de la mateixa. Després de l'acte es ballaran sardanes.

La Junta Directiva, y especialmente el seu president en Modest Soldevila, està treballant activament en la preparació de l'acte inaugural del Foment que, segons les noves que'n tenim, serà un acte de gran trascendència.

Jocs Florals de Reus

VEREDICTE

I. Premi de la Flora Natural a la poesia que porta per títol «Pastorela».

Primer accessit: «Ofrena a una madona, leona». Aquí les tons, etc.

Segon accessit: «Les belles roses de la verge Eulalia».

II. Premi de dues centes cinquanta pessetes oferto del president del Jurat, al projecte titolat «L'alguer es la vida», L. Regadui.

III. Premi de doña Adelaida Morn, a la poesia «La nit de Sant Joan», L. A montanya.

IV. Premi de don Pere A. Ribeles, no s'adjudica.

V. Premi de don Manuel Duran, al treball que porta per títol «L'hereta: institució jurídica complementària de la família catalana», L. Catalunya.

VI. Premi de dues centes pessetes, oferto dels senyors Rafael de Moragas, al treball «Els Banys Agrícols salvaren l'Agricultura, les Femós».

Primer accessit: «Sobre l'utilitat dels Banys Agrícols ab relació a nostres comarques».

Al que ab tot y lo dit, l'obra més important de l'entitat es el poguer celebrar anyalment la gran fira de la seva ciutat com el que s'estava celebrant, en els quals remarcava en lo que es possible les generoses sentiments y l'amor al treball dels ciutadans més modestos, y tots ab els quals, però sentits parades, salien els sentiments virtuosos del poble.

Un grans treballs del senyor Albó han resultat una llarga y merescuda ovació, apalabraga la qual se proposa al repartiment dels premis concedits, resultant una cerimònia veritable i sempre simpàtica y sentida.

Els premis foren repartits en la següent forma:

De la Diputació: onze premis, consistents

en aquell hermós acte, senyà gran salut que s'ostén celebrant en el Saló de Cent, afegint que, al contemplar tant hermosos fruits, no se'n ponenades d'haver concedit sinó que procurarà aumentarles, subvençions a una entitat que tant lloable feina fa, a la qual felicità calorosament a l'acabament del seu breu discurs.

El senyor Manzano no volgué esser menys que l'alegria que donava la Junta de Maternitat y Exposició, i va fer un discurs també a dir que donava les gràcies per haver-lo invitat a assistir y presdir tal hermós acte, y a felicitar tant a l'Economia per seu espíritu altruista, acabant son discurs amb la qualitat d'una abracada de la fundadora de la premsa.

Y per fi, tanca la sessió el president de l'Economia, don Lluís Ferrer-Vidal, ab un discurs en el que exposà la finalitat de les entitats econòmiques similars, diant que era la d'adquirir a l'avor, l'afilar el factor efectiu en els quesions econòmiques, a seguit de jo qual dirigir breus paralles en nostra llengua a la concorrença y als premis, y acaba, representant la llengua oficial, saludant a tots pels pioners i autoritats.

Acte seguit se donà per acabada la festa, que resultà molt agrada y simpàtica, y sobre tot, sense aquells sentimentalismes neuils que's solen exteriorizar en actes sombrans.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carnet d'avui. — A dos quarts de dos del vespre: Conferència Mer Giel en l'Atenau Català, dona Gracia. — Llissat de vilt-vint-cultura don Manel Raventós, en l'Atenau Barcelones.

Santoral. — Sant del dia: Sant Domènec. — Sant de des de: El naixement de Nostre Senyor.

• Licoor CALISAY, el tònic més segur.

Vida corporativa

Centre Excursionista de Catalunya. — Avui dilluns, dia 24, a dos quarts del vespre: Conferència Mer Giel en l'Atenau Català, dona Gracia. — Llissat de vilt-vint-cultura don Manel Raventós, en l'Atenau Barcelones.

• Santoral. — Sant del dia: Sant Domènec. — Sant de des de: El naixement de Nostre Senyor.

• Licoor CALISAY, el tònic més segur.

Centre Excursionista de Catalunya

— Avui dilluns, dia 24, a dos quarts del vespre: Conferència Mer Giel en l'Atenau Català, dona Gracia. — Llissat de vilt-vint-cultura don Manel Raventós, en l'Atenau Barcelones.

• Santoral. — Sant del dia: Sant Domènec. — Sant de des de: El naixement de Nostre Senyor.

• Licoor CALISAY, el tònic més segur.

Centre Excursionista de Catalunya

— Avui dilluns, dia 24, a dos quarts del vespre: Conferència Mer Giel en l'Atenau Català, dona Gracia. — Llissat de vilt-vint-cultura don Manel Raventós, en l'Atenau Barcelones.

• Santoral. — Sant del dia: Sant Domènec. — Sant de des de: El naixement de Nostre Senyor.

• Licoor CALISAY, el tònic més segur.

Centre Excursionista de Catalunya

— Avui dilluns, dia 24, a dos quarts del vespre: Conferència Mer Giel en l'Atenau Català, dona Gracia. — Llissat de vilt-vint-cultura don Manel Raventós, en l'Atenau Barcelones.

• Santoral

Plana literaria d' "El Poble Català,"

Del temps de l'antigor

Quin dia més hermos! Quin bo fa! el recordar. De matí, a treno d'auba, trescavem serà amunt pera arribar a l'arbreda que al lluny se dibuixava. Guanyant el revol, y a l'arribar al lloc ubac cercavem una sogra pera reposar de la pujada. Quin dia més hermos!

Sobtadament, del lloc més ombríu del fons que a nostres peus s'obria, un sol melangiol y alegre tot alhora arribava a posatres. El vent ronronejava tot removent les fulles que na donaven confort ab sa frescosa ombra, y'l floriolet, quines passades! Els dits, anitronant bellugadissos peis forats de l'instrument, s'ho inventava, y tots, còrpors, retenem l'àla pera millor apendre la tonada. De la contrada, venia'l ball pla y tot seguit el ball de les gitanes... y una altra, una altra, qu'es veia què'l baiet no tenia sapigües tantes de tonades com bous li encmanaven pera menar a la pastura.

Més tant y tant toca, qu'es s'acaba, se'n revela l'artista bosquet, l'improvisaire.

Y no vos en riguen; improvisava, no s'ixi d'esbojar, fent solses y més solses com molts d'aquí a ciutat ben forts de contrapunt y d'armonia. Improvisava seguint tota una escola; la que havia entès dels pastors de més anys, que n'eren mestres d'això de tocar. Els compas escuït, un sis per vuit; l'aire alegró com d'una contrada y la tonada; el seu comens era d'elevació a la ciutat y a l'arribar al compas que feia quatre, el consabut repons (semicadicencia) y tot, sense el suberbo. Fornava a repetirlo y hi tornava, fent cambi d'algunha de les notes, y al sortir triomfant d'aquella mitja frase cereava la eadencia ab el domini complet d'aquella escola ingenua.

Tot d'una, un company de la colla, ple d'entusiasme per la contemplació de aquella lluita ardilla, deixà anar un-Molt bé bailet, et tot un home! — Y... oh quin desconsol! Tot emmudi y solament el vent, lliscant per entre's pins, rondinejava.

Quina soletat, quina tristesa! Mal en el món haviem anyarat ab tanta forsa ni jo ni meus companys, y, ben considerat, per tant petita cosa! Perque, de què'n dolim si tot restava igual? Enlla, al lluny, els Pireneus nevats restaven en son lloc mateix y la roureda no havia canbiat la entonació verdosa. El cel també mateix, ab aquell blau purissim de quan el pastor fantasma, y la rierola seguit el seu pedal ab el mateix dalit que al rompre la tonada. Dones bés, de què'n dolim?

Jo no ho sé pas; més puc ben dirvos que d'aquella impressió serví'l record dels dels desenllalls d'aquella escena que li vaixen a contarvos.

Y venysaquí quèl nostre amic, un poc refet del contratemps sobrevingut per culpa seva, fragu' l'seu cos enforra arran del cingle y... — Bailet, bailet, — ordina — toquen un altra!

El pastor als'l cap, encots de gaites, cercant d'ont venia la seu, y ab tota panxa amagà'l floriol dins del sarró que li penjava de l'espalla.

— Bailet, toquen un altra que't donarem dèu céntims! — Llavors si qu' l'artista, els ulls batuts, plens de cobidria, respongué a plor: — No, no ho faré pas, massa me enganyarieu.

— No t'enganyarem, no, toquen un altra.

A la fi pogué molt més l'oferta que no pas la vergonya. Tragué'l floriol, que a l'oir veus extranyes havia entafat al fons del sarró, y recolzantse a la soca d'una olivera, vella reprodigió'l recital.

Més, oh! profanació! Ni mai que'l nostre preu hagués sortit dels llavis! Oh mallets dèu céntims; qu'ens en ferem de mal, inspirant al tendre musiquet aquell malifica!

Sabeu que va tocar? Un schotiss d'enval dels més entusiàstics.

A crits, tots protestant, varem torbar-lo y va parar en sec; més, ben mirat, ell no hi tenia culpa. An ell ja l'agradaven les tonades que abans, al creures sol, espinguejava; més al trobarse ab públic de ciutat, volgué complaure'l, creient que aquell art seu ens desplaeria.

Quant n'hi ha aquí, a ciutat, que desconsen el valor musical de los nostres cossos velles y'n parlen ab menspres! Quants n'hi ha que com el pastor de la cantala pensen passar per saberuts en tones, negant la nostra tradició y defensant com únies medis d'expressió'l modo d'expressarre d'altres tones!

Més ja no hi són a temps, cal adonar-se. El pastorat aquell ha fet gran via y avui j'és a ciutat y ja trepita alombros. Aquell floriolet es ja una orquestra. Tres cents ulls espurnejants segueixen la batuta y'poble s'entusiasma al contemplar aquell florida. Haven fet tard, companys, ha'ven retardat massa l'esbranzida. L'esfors dels més humils ja ha donat els seus fruits, y ja s'acosta'l dia de veure realist en art ben propria la tendra tonadeta del pastorat incuit. La «Cançó dels auells» ja ha fet lo que calia.

FRANCISCO ALÍO

SOBIRANIA⁽¹⁾

(FRAGMENT)

En el salonet del piano de casa don Pare Soler era ont rebien am en Lluís cada dia. La manà tenia'l seu llibre, plàdiós per fer més passable l'horra que segons permis dels pares respectius podien conversar els promesos. Ells dos solen en el sofàt otomà de enfrente del piano, y allí era ont el pobre Lluís, en veu baixa s'esforsava cada dia en vincer aquella passivitat, aquella fredor afectuosa, de la seva promesa.

Els primers dies s'hi havia resignat, atrinxant al seu genit temerò y curt, més a mida que les dues passaven y vols que aquella indiferència encara sumentava, començava a impetrar fondament.

— Es que no m'estimes, Maria?

— Si... — feia ella, sense ni miràrsel.

— Llavoras a que ve aquest posat?

— Quin posat?

— No signis xixi Maria... Què te fet jo?

⁽¹⁾ Una de novela d'aquest títol que acaba d'aparèixer.

Ella callava, se mirava a la seva mamà y ab tot oïr hauria volgut acompanyarla en les lectures, però poguer fugir ab aquell etern preguntar, an aquella impertinent fascinació del seu posat, del seu pensar, fins dels més petits gestos de la seva cara.

Era una hora diària de penitència y si la aguantava era perquè li sofrís y dedicava a Déu el sacrifici. En Lluís se sentia cada cop més desanuit a l'esser aprop su y a l'escoltar aquelles respostes fredes, indiferentes, que sempre emocionant en els llavis dels que se estimen; y ja ni'l trobaven a faltar n'hi sentien necessitat.

Succesiva sovint que a mitj parlar, la Rosa entraïava anunciant que en Vicentí demanava a la senyora.

Y ella, sense fersos tornar a dir, s'alzava del sofa y corría cap el despatx per passar comptes amb el Vicentí, l'andador de la Plaça, cada dia més prim y ullers, cada dia més establiment de cara, però també cada dia més entusiasmada per l'Associació y més treballadora.

Passaven comptes.

Llavors si que disfusatava la Maria. Era un gran goig per ella veure creixre la llista, apartar les entrades, comprovar el superabundant semanari y ingressar el tant per cent acordat en la Secció de beneficència, cada dia més rica, y com més rica més poderosa pera escoixir desavatjat, pobres de conveniència que venien proveïts de targetes de distinguts personalitats, posades a copia de favoritismes y d'influències.

En Lluís, s'acusava adolorit de no possuir aquell títol ni aquell saber que cal para lograr de la Maria aquelles virtuts que li havia somiat.

Que ben al revés era de lo que ell havia somiat!

A voltes pensava que poiser se feia pesant insistir tant sobre lo mateix, y li parlava de coses indiferents, de festes, de teatres, de concerts. A voltes, desitjós de fersell agrable, li sortia a parlar de la seva Plaça Unió y de les solemnitats que's preparaven, posant en el seu xixi darrer la movis, al contrari, semblava que la molestava encara més perquè no deixava d'entendre que en Lluís li parlava d'allò ab el sol objecte d'interessaria.

Era un idili trist aquell. Era un festjar foso, esmorzit. Al menys ell li feia opòsit al seu prometge, al menys ella li parlava clair y li confessava que no l'estimava; però no, ella no deia res d'això, s'ho prenia ab paix, amb resignació, y fins havia descorbit en Lluís a voltes en el seu posat un esfor suprom d'abnegació, un desitj de sofrir tot, com qui comploix una obligació costosa.

Arribà a acostumarse an aquell s'ixi que s'ixi era lo que's seu pare dоля, y ell li creia al seu pare. A voltes les dones fan grana cambia un cop casades. El fet de que aquella noia no sabés fingir era una gran apassion que garantia una feliç vida de matrimonio. Y en Lluís no tenia més remed que creure'l perquè si no ho hagués creut hauria sofrit encara més.

Ja no la molestava ara ab preguntas, ni insistia en volquer saber si l'estimava o no; havia apassiat les indagatorias per quan ja en hi fora a temps.

Y així es succeeixen els dies tristes, exemples d'emoció, sense stractius, posats y ombreros, sense una olorar propera ni llunyania que desfrisia aquelles ombres.

Prova un dia de no anar i l'endemà ella no recordava del maneigant.

— Devols extranyar-ho abir? — Li pregunta ell, a la fi, després de veure que no li pregunta res.

— Què devols extranyar que no vingués?

— Ab-sí!

Així havia acabat, sense afegir-hi un mot, sens preguntar-l'il per què, sense fer-li aquella mala cara de prouesa enriquida que demarava però als promesos pel sol goig d'asseronera.

Aquella casa tirava y camontir, les paraules se perdien en el buid y les mirades eren fredes y sòdories. Ni un sí de sopir, ni un batoc de cor, ni aquella música-xerrótoix dels enamorats que atalaga les oreilles al redós d'una palma amorosa.

Passaven els vespers ensoñats; a voltes perden l'ensesa de parlar ell s'hi anava més.

S'hi mirava volgunt comunicar l'escalf del seu mirar, l'atrebat cap un materialment ja que no podia ab la seva ànimica. Però ell'n'hi protestava, ni s'hi avinya, ni s'hi deixava snar ab aquella amorosa complicitat dels enamorats. — Ho sofris, veusquio!

A la millor, passaven estones llargues de silenci, d'un silencio posent y engunys. Llavors en Lluís passava la seva mirada trista per aquell salonet y talment totes aquelles coses que l'omplien, els quadres, els mobles, els corinatges, l'alfombra, tot semblaixat plaqat de la mateixa pesadesa y ensopiment. Vela davant de sos ulls, s'hi aquella bustes de Mozart y de Beethoven, seriosos ab l'arruga al front, freds y impossibles com si s'ho hagués encomanat del posat de la Maria; els dibuixos del paper de la pare, monòtons; ramatges impossibles que no s'guanyaven ab res, arrangerats tots a grups iguals y simètrics que donaven una impressió de tristesa, una idea de lo eternament igual, infinita mostra de la monotonia y de la inconsistència. Y així mes el cap, el fris, aquell fris inacabable, també tot igual, ab una igualitat inextinguible, enfadadora; y'l sostre de bordons duraus, y altre cop uns nous ramatges també duraus, y l'ombra dels dibuixos de la llàmpada, oscilant lleugívement en el sostre, seguient al moviment de la flama dels becs, engresonada dins campanes de cristall, faroles de llunes gravades també totes iguals, tristes, sense tò ni sò, sense dires a res a l'espectre vagarós que hi cercava distractió.

Entre tant ell s'hi reposava, podia deixar rotar el pensament cap a les coses que li eren més plientes, y a la millor la sobtava una paraula del seu promet, en el mateix moment, en què estava pensant ab comprar una altra llibreria pera l'escola, a fi de portar els comptes andrés a l' hora y poguer fer les comprobacions cada setmana sense per d'equívoc.

En Lluís ja hi estava avestat. La seva naturalesa revista momentàniament per l'acollí d'aquell amor, havia tornat a caure al seu posat d'ella; ja no tenia les primitives fatades de revirada ni de ferla semblant en ell, de arrengellar aquella crosta d'indiferència y de glòria. Ja no se capteava ab pensaments del peregrin, ni s'hi feia ilusions de millorar. Shavia adaptat el medi y s'hi resguardava fàcilment. Turnava a esser el mateix, y covard davant d'lo obstinament d'ella, havia perdut tota energia de lluita y fins arriba a sentirse petit davant d' aquella naturalesa indescribible, que per esser així la considerava superior.

Més ja no hi són a temps, cal adonar-se.

El pastorat aquell ha fet gran via y avui j'és a ciutat y ja trepita alombros.

Aquell floriolet es ja una orquestra.

Tres cents ulls espurnejants segueixen la batuta y'poble s'entusiasma al contemplar aquell florida.

Haven fet tard, companys, ha'ven retardat massa l'esbranzida.

Quant n'hi ha aquí, a ciutat, que desconsen el valor musical de los nostres cossos velles y'n parlen ab menspres!

Quants n'hi ha que com el pastor de la cantala pensen passar per saberuts en tones, negant la nostra tradició y defensant com únies medis d'expressió'l modo d'expressarre d'altres tones!

Més ja no hi són a temps, cal adonar-se.

El pastorat aquell ha fet gran via y avui j'és a ciutat y ja trepita alombros.

Aquell floriolet es ja una orquestra.

Tres cents ulls espurnejants segueixen la batuta y'poble s'entusiasma al contemplar aquell florida.

Haven fet tard, companys, ha'ven retardat massa l'esbranzida.

Quant n'hi ha aquí, a ciutat, que desconsen el valor musical de los nostres cossos velles y'n parlen ab menspres!

Quants n'hi ha que com el pastor de la cantala pensen passar per saberuts en tones, negant la nostra tradició y defensant com únies medis d'expressió'l modo d'expressarre d'altres tones!

Més ja no hi són a temps, cal adonar-se.

El pastorat aquell ha fet gran via y avui j'és a ciutat y ja trepita alombros.

Aquell floriolet es ja una orquestra.

Tres cents ulls espurnejants segueixen la batuta y'poble s'entusiasma al contemplar aquell florida.

Haven fet tard, companys, ha'ven retardat massa l'esbranzida.

Quant n'hi ha aquí, a ciutat, que desconsen el valor musical de los nostres cossos velles y'n parlen ab menspres!

Quants n'hi ha que com el pastor de la cantala pensen passar per saberuts en tones, negant la nostra tradició y defensant com únies medis d'expressió'l modo d'expressarre d'altres tones!

Més ja no hi són a temps, cal adonar-se.

El pastorat aquell ha fet gran via y avui j'és a ciutat y ja trepita alombros.

Aquell floriolet es ja una orquestra.

Tres cents ulls espurnejants segueixen la batuta y'poble s'entusiasma al contemplar aquell florida.

Haven fet tard, companys, ha'ven retardat massa l'esbranzida.

Quant n'hi ha aquí, a ciutat, que desconsen el valor musical de los nostres cossos velles y'n parlen ab menspres!

Quants n'hi ha que com el pastor de la cantala pensen passar per saberuts en tones, negant la nostra tradició y defensant com únies medis d'expressió'l modo d'expressarre d'altres tones!

Més ja no hi són a temps, cal adonar-se.

El pastorat aquell ha fet gran via y avui j'és a ciutat y ja trepita alombros.

Aquell floriolet es ja una orquestra.

